

Budapest, szept. 16.

Házomlás a Deák-téren.

Nagy szerencsétlenség történt ma a Deák-téren. A Sütő-utca és Deák-tér sarkán a negyedik számú házat már hetek óta bontják. El is jutottak a bontás munkájával az első emeletig, sőt néhol a falat már egészen lehordták. Délután két órakor történt, hogy a ház egyik hét méter hosszú falrésze beomlott, s egy munkást nyomban agyonütött, ötöt súlyosan megsebesített. Az egyik sebesült a kórházban a délután folyamán meghalt. A szerencsétlenség nagy izgalmat keltett fővárosszerte és a beomlás helyén még este is tömegével állottak a kíváncsiak. A szerencsétlenség részletei ezek:

A régi sárga házat, a mely a pesti ágostai evangélikus egyház tulajdona volt, jól ismerte a főváros közönsége. A ház földszintje tele volt üzlettel, a többi közt a Deák Ferenc-utca sarkán az Adler-féle pipametsző-üzlet volt benne hosszú éveken át. Az üzleteket és az emeleti lakókat július végére mind kiköltöztették, mert a Modern és Breitner nagykereskedő-cég, a telek és a ház mostani tulajdonosa elrendelte a bontást, hogy a forgalmas helyre egy hatalmas új áruházat építtessen.

A bontás munkáját a Neubauer és társa-cég végezte, a munkafelügyelő Baumann Sándor pallér volt. A kétemeletes ódon épület padlását és második emeleti részét már lehordták. A sütő-utcai és Deák Ferenc-utcai részen is elértek már az első emeletig. Belül az udvari részen pedig a közfalakat már mind leszedték. Ma délután pontban két órakor a régi ház Deák Ferenc-téri frontján a közepén lévő kaputól a Sütő-utca sarkáig terjedő utcai fal hirtelen beomlott, valósággal összerogyott. Fehér porfelleg

árasztott el mindent, belülről jagatás, asszonyiskoltozás hallatszott. Az utca népe összecsődült s percekig szinte kővé dermedten nézte az omladékat.

Az épület többi részén dolgozó munkások és munkásasszonyok mind összeszaladtak, a közeli üzletekből pedig többen telefonoztak a mentőkért, a tűzoltókért és a rendőrségért. A hatalmas földdarabok, gerendák, kövek, vaspántok omladéka alatt több munkás hevert eltemetve tehetetlenül. Az első pillanatokban valamennyit halottnak hitték. Az odaérkező tűzoltók és a munkások nyomban hozzáfogtak a szerencsétlen munkások kimentéséhez. Nem telt bele husz perc, sikerült kiszedni a romok alól az odakerült hat munkást.

Az első Hegedüs János volt, egy nógrádmegyei, pataki születésű kőműves, a kit holtan vettek ki a törmelék alól. A többiek, Mák Ferenc, Busai Máté, Macó Sándor, Pince Sándor és még egy munkás, valamennyien megsebesültek. Valamennyinek az állapota súlyos. Legsúlyosabb volt a sebesülése Mák-nak, a ki este nyolc órakor a Rókus-kórházban meg is halt.

A mentők Kovách Aladár dr. királyi tanácsos vezetésével három kocsin vonultak ki s a sebesülteket a Rókus-kórházba szállították. A rombadőlt épület udvarán a vállalkozó és a pallér fölolvasta a munkások névsorát és megállapították, hogy a szerencsétlenül járt munkásokon kívül nem hiányzik senki.

Valóságos csoda, hogy az egy emelet magasú fal beomlásával még nagyobb szerencsétlenséggel nem okozott. Hatalmas darabjai a Deák Ferenc-utcától a Sütő-utcaig vivő gyalogjáróra zuhantak, a hol szerencsére az utcán járókelő közönségből akkor nem volt senki.

A hivatalos helyszíni szemlét délután öt órakor tartották meg a falbeomlás helyén. A bizottság tagjai voltak: Málnássy Rezső rendőrfogalmazó, Vitkovicsy Lajos negyedik kerületi főmérnök és Örömy József mérnök. Majd másfél óráig tartott a hivatalos eljárás. A vizsgálóbizottság apróra megnézett minden, még állva maradt falrészt.

Vitkovicsy főmérnök már az első falrészek átvizsgálásakor kijelentette, hogy itt nem terhel senkit sem gondatlanság.

Az összeomlás oka a ház régi építése módjából megmagyarázható. A fal ugyanis olyan kötőanyaggal volt fölépítve, a mely ma már egyáltalán nem használatos, éppen mert nem megbízható. Azonkívül nem vaspántok, hanem csak fagerendák kötötték össze a falrészeket. Helyenként a ház külső fala valóságos két részből állott. Egy külső ötvenöt és egy belső negyvenöt centiméter vastag falazatból, a kettő között pedig sehoh sem volt összekötő kapocs. Ebben a falrészben történt a beomlás is.

A helyszíni szemlérről a rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az épület egy hét méter hosszú utcai falrészének összeomlását az idézte elő, hogy a falazat egyes anyagból, összekötő szerkezete pedig vas helyett fából állott. A faszerkezet a bontás alatt teljesen meglazult és az így szabaddá lett falrészek könnyen beomolhattak. Gondatlanság vagy mulasztás senkit sem terhel. Minthogy azonban az épületnek Sütő- és Hajó-utcai részében egyes falrészletek még nem bontattak le tökéletesen, a bizottság elrendelte, hogy a további bontás alatt a Sütő- és Hajó-utcákban szüneteljen a közlekedés.

Este félhét órától fogva a rendelet értelmében el is zárták a két utcát a közlekedés elől s állandó rendőri kirendeltség ügyel rá, hogy a még álló falrészekhez senki közel ne mehessen.

A beomlásnak estére még egy áldozata lett. Mák Ferenc napszámos, a kit igen súlyos sebesüléssel vittek be a Szent István-kórházba, nyolc órakor belehalt sebeibe.

A ház, a melynek egyik beomlott falrésze a mai szerencsétlenséget okozta, egyébként a régi pesti házak közül való. Egy Pollák-testvérek nevű építőcég építette szántiz évvel ezelőtt. Ugyanők építették a régi Nemzeti Színházat is. A mikor a ház fölépült, a főváros és a vidék mindenrendű és rangu népe valóságos népvándorlást rendezett a házhoz, a mely akkor Pest legmagasabb épülete volt. Lépcsőháza valóságos látványosságzámba ment. Hires volt még a ház arról is, hogy földszintjén volt elhelyezve a Huszár-féle kávéház, a mely 1814 táján egyedüli találkozóhelye volt Pest nagykereskedő-világának. Bőrzének akkor még hire-hamva sem volt Pesten és minden nagyobb ügyletet a Huszár-féle kávéházban kötötték meg az érdekelt felek.

A ház első emeletén volt azonkívül Pestnek első kereskedői kaszinója. Ez a kaszinó azonban csak inkább társasösszejövetelekre szolgált és semmiféle alapszabályai nem voltak. Tagjai az akkori Pest legelőkelőbb nagykereskedői voltak.

A ház 1870 táján a Pollák-testvérek birtokából egy Ébner nevű kereskedő familiájába ment át, a vételár hetvenötezer forint volt. Később a luteránus egyházközségé volt a ház, majd legutóbb a Modern és Breitner-cég lett tulajdonosa a háznak.